

prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud. V. Botnaraș)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M.Guzun, V.Buhnaci, L.Pruteanu)

DECIZIE

06 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Maria Ghervas
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului orășnesc Ialoveni cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva încheierii din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 03 aprilie 2017 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului orășnesc Ialoveni privind anularea deciziei nr.06/14 din 27 decembrie 2016, cu privire la darea în locațiune a spațiilor neutilizate.

Prin hotărârea din 25 iulie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni acțiunea a fost respinsă.

Invocând ilegalitatea hotărârii din 25 iulie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, la 02 noiembrie 2018 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă peste termenul legal.

La 14 decembrie 2018 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a declarat recurs împotriva încheierii din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece instanța de fond urma să expedieze o copie a dispozitivului hotărârii din 25 iulie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni în termen de 5 zile prevăzut de art.236 alin.(5) CPC.

Mai mult ca atât, la data de 18 septembrie 2018 în adresa Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni a fost expediat apelul nemotivat cu nr.1303/OT4-856 din 18 septembrie 2019 fapt confirmat prin avizul de recepție semnat la data de 25 septembrie 2018.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 20 noiembrie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la data de 14 decembrie 2018 este în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă materialele cauzei, prin hotărârea din 25 iulie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost respinsă.

Prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 10 iulie 2018 se confirmă că Nedelciuc Daniela, conform procurii nr.34-18-7526 din 05 octombrie 2017 (f.d.48) a reprezentat interesele Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și a fost prezentă în ședința de judecată, a participat în cadrul dezbaterilor judiciare (f.d.51) și a fost înștiințată contrasemnătură pentru data de 25 iulie 2018 pentru pronunțarea dispozitivului hotărârii (f.d.52).

Tot materialele cauzei, atestă că conform avizului de recepție la 23 august 2018 Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a recepționat copia dispozitivului hotărârii din 25 iulie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni (f.d.57).

Iar, conform nr.1303/OT4-856 din 18 septembrie 2018 cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond a fost depusă în adresa Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni la 02 noiembrie 2018 (f.d.58), respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă.

Or, în interpretarea corectă a prevederilor art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, este de înțeles că termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării dispozitivului hotărârii, nu de la data depunerii cererii de întocmire a hotărârii integrale, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Respectiv, aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea, care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

Prin urmare, legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 369 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, Colegiul decelează că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat public la 25 iulie 2018, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă la 02 noiembrie 2018, adică peste 3 luni de zile.

Concomitent Colegiul relevă că, instanța de apel justificat a menționat că apelantul în cererea de apel nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului și nu a prezentat probe concludente și pertinente ce ar justifica depășirea termenului de procedură. Or, instituția de drept procesual a repunerii în termen constituie beneficiul acordat de lege titularului unui drept procesual, care din motive justificate nu și-a putut exercita dreptul în interiorul termenului imperativ, să-și îndeplinească acest drept și, ulterior, fără ca instanța să-l decadă din exercițiul său sau să aplice o altă sancțiune prevăzută de lege în caz de nerespectare a termenului.

Colegiul relevă că, în lipsa hotărârii motivate, partea nu este lipsită de dreptul de a înregistra un apel care ulterior poate fi completat cu temeiurile de fapt și de drept rezultând din prevederile art. 365 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, conform cărora elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

Astfel, argumentul recurentului precum că instanța de fond urma să expedieze o copie a dispozitivului hotărârii din 25 iulie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni în termen de 5 zile prevăzut de art.236 alin.(5) CPC, este neîntemeiat, or conform avizului de recepție la 23 august 2018 Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a recepționat copia dispozitivului hotărârii din 25 iulie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni.

Or, în contextul prevederilor art. 236 alin. (6) Cod de procedură civilă, în cazurile prevăzute la alin.(5), completul de judecată va întocmi hotărârea integrală în termen de 30 zile de la data solicitării, atacării sau pronunțării dispozitivului hotărârii, după caz.

Colegiul remarcă că obligația instanței de judecată de a expedia hotărârea motivată rezultând din prevederile art. 236 alin.(8) Cod de procedură civilă, nu exclude dreptul participanților la proces de a recepționa personal hotărârea judecătorească în cadrul instanței.

Mai mult ca atât, din materialele cauzei rezultă că recurentul nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii, deși a cunoscut despre data ședinței de judecată, fapt confirmat prin procesul verbal al ședinței de judecată din 10 iulie 2018.

În consecință, Colegiul menționează că, chiar și în condițiile recepționării hotărârii motivate în afara termenului de contestare a acesteia, acest aspect nu poate justifica omiterea termenului legal de depunere a apelului în conformitate cu art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Drept urmare, Colegiul reiterează că instanța de apel corect prin încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a restituit cererea de apel ca fiind depusă peste termenul legal.

Se va remarca că, recurentul Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cunoscând despre litigiul în cauză, a avut obligația și posibilitatea de a se informa despre derularea procesului.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Colegiul consideră că instanța de apel a creat posibilități egale, suficiente și adecvate în folosirea mijloacelor procedurale întru susținerea poziției ambelor părți și nu a defavorizat nici o parte.

Prin urmare, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rînd a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecătii, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de apelant/recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătorec contestat.

Din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Se menține încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul

Teritorial Chişinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului orăşănesc Ialoveni
cu privire la anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru